

Geografijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo formos ir kriterijai

VERTINIMAS	VERTINIMO VEIKLA
<p>1. Formuojamasis – tai nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuriuo siekiama operatyviai suteikti detalią informaciją apie tolesnio mokinio mokymosi bei tobulėjimo galimybes, numatant mokymosi perspektyvą, pastiprinant daromą pažangą. Formuojamasis vertinimas skatina mokinius mokytis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.</p>	<p>Pažymys nerašomas Mokiniai vertinami žodiniu paskatinimu už aktyvumą pamokoje, užduočių atlikimą ir kt. Atkreipiamas dėmesys į klaidas Mokinių įsivertinimas (savęs ir draugų) Refleksija Vertinimas skaitmeninėje erdvėje (komentarai, pagyrimai)</p>
<p>2. Diagnostinis – tai vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso, programos dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymo(si) galimybes, suteikti pagalbą, įveikiant sunkumus.</p>	<p>Pažymiu vertinama: kontrolinis darbas – ne mažiau kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu (ar elektroniniu būdu) atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas mokinio pasiekimams ir pažangai patikrinti baigus dalyko programos dalį; apklausa raštu – greita 10-20 minučių apklausa ne daugiau kaip iš 2 pamokų medžiagos. Užduotys konkrečios, trumpos, aiškios. Jų metu mokiniai atlieka užduotis (sąvokos, procesų paaiškinimas, schemų nagrinėjimas ir braižymas, orientavimasis erdvėje ir žemėlapyje, šaltinių analizė) iš išmoktų programoje numatytų temų.</p>

	<p>apklausa žodžiu – tai monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis gimtąja ar užsienio kalba;</p> <p>savarankiškas darbas – tai darbas, kurio trukmė neribojama, mokiniai atlieka užduotis iš jau išmoktų ar naujai išdėstytų temų, galėdami naudotis vadovėliais ir kita informacine medžiaga. Jo tikslas – sužinoti, kaip mokinyms suprato temos dalį, kaip geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis;</p> <p>referatas – raštu išdėstytas arba viešai perskaitytas pranešimas, kuriame trumpai išdėstomas mokslinio darbo turinys. Referatas turi aiškų tikslą: praplėsti mokinio žinias jau esančiomis žiniomis arba kaip priemonė greitai suteikti daug plačių žinių. Mokiniai gali rašyti 1 referatą per pusmetį;</p> <p>laboratorinis (praktikos) darbas – tiriamasis darbas, trunkantis ne mažiau kaip 35 min., jo metu užrašomi teoriškai ar praktiškai atliktų tyrimų arba bandymų rezultatai;</p> <p>projektiniai, tiriamieji, kūrybiniai darbai- mokinyms supažindinamas su darbo atlikimo eiga, darbo kriterijais (dalykinės žinios ir integracija į kitus dalykus, jų pateikimas, vaizdinės medžiagos parinkimas ir pritaikymas, duomenų apdorojimas, darbo estetinis apipavidalinimas, sąsajų su gyvenimu (praktika) radimas ir pateikimas, apibendrinimas bei išvados;</p> <p>testas – tai darbas raštu, užduočių, ženklų, simbolių rinkinys mokinių žinioms patikrinti. Testas gali būti parengtas iš 1 temos, skyriaus ar visos mokymosi medžiagos.</p>
<p>3. Kaupiamasis – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, sudėtinis įvairių mokinio veiklų, pasiekimų, pastangų suminis balas, kurio kriterijus pritaiko mokyklos mokytojai, vertinantys mokinių pasiekimus pažymiu.</p>	<p>Pažymiu vertinama už nedidelės apimties užduotis, kai sumuojami taškai (kaupiamojo įvertinimo balas susideda iš surinktų pliusų. Kiekvienas teigiamas ženklas (pliusas) reiškia vieną balą. Mokiniai gavus 5-10 ženklų, suskaičiuojami pliusai, ir parašomas atitinkamas pagal pliusų skaičių pažymys).</p> <p>Taškais vertinama:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktyvus mokinio darbas pamokoje; namų darbų ir pratybų užduočių atlikimas; nedidelis individualus darbas (pranešimai, vaizdinės medžiagos paruošimas, dalykinės informacijos, įgytos edukacinių programų metu, pateikimas); užduočių atlikimas skaitmeninėje erdvėje (epratybos ir kt.) dalyvavimas projektinėje veikloje, konkursuose, akcijose, renginiuose ir kt. komunikavimas gimtąja kalba, gamtamokslinį raštingumas, pilietiškumas, kultūrinė kompetencija.
<p>4. Apibendrinamasis vertinimas naudojamas baigus programą, kursą. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.</p>	<p>Pažymiu vertinama: didelės apimties atsiskaitomasis darbas, baigus programą.</p>
<p>Kita pažymiu vertinama veikla</p>	<p>Vertinimas skaitmeninėje erdvėje (mokyklos el. platformoje atliekami darbai);</p>

Dalyvavimas projektuose, olimpiadose, respublikiniuose konkursuose ir kt.

Mokinių pasiekimų lygių požymiai. 6 klasė

Lygiai	Patenkinamas (4-5 balai)	Pagrindinis (6-7-8 balai)	Aukštesnysis (9-10 balų)
Pasiekimų sritys			
1. Žinios ir supratimas	Žinios apie artimą gamtinę ir visuomeninę aplinką paviršutiniškos. Savais žodžiais ne visai tiksliai apibūdina reiškinius ir procesus. Ne visada tiksliai vartoja geografijos sąvokas.	Turi pavienių žinių apie artimą gamtinę ir visuomeninę aplinką. Savais žodžiais geba paaiškinti reiškinius ir procesus. Atskiria ir dažniausiai tinkamai vartoja geografijos sąvokas	Rodo bendrą supratimą apie artimą gamtinę ir visuomeninę aplinką. Puikiai aiškina reiškinius ir procesus. Atskiria geografijos sąvokas ir visada tinkamai jas vartoja.
2. Problemų sprendimas	Mokytojo padedami, geba suprasti aptariamą problemą; įvertina turimas žinias apie tą problemą; pasako, kas jiems neaišku.	Geba suformuluoti problemą; įvertina, ką ta tema žino ir ar viską supranta; pasako, kas neaišku, kas kelia abejonių; numato problemos sprendimo kelią.	Geba iškelti problemą, įvertinti, kurie informacijos šaltiniai ir pažinimo būdai konkrečiu atveju efektyviausi; pasako, kas jiems dar kelia neaiškumų; numato keletą problemos sprendimo būdų ir pasirenka tinkamiausią
3. Praktiniai ir veiklos gebėjimai	Stebi artimiausios aplinkos objektus (gamtinius, socialinius) ir atpažįsta juos naudodamiesi geografinės informacijos šaltiniais. Mokytojo padedami, atlieka nesudėtingus skaičiavimus, paprastus aplinkos tyrimus, padaro išvadas (skubotas ir ne visada teisingas).	Stebi artimiausios aplinkos objektus (gamtinius ir socialinius), atpažįsta juos ir klasifikuoja. Stebėdami aplinką ir atlikdami tyrimus, savais žodžiais paaiškina jų rezultatus, dažniausiai padaro teisingas išvadas.	Tikslingai stebi artimiausios aplinkos objektus (gamtinius, socialinius), juos atpažįsta, klasifikuoja ir daro išvadas. Įdėmiai stebi aplinką ir atlieka tyrimus, padaro teisingas išvadas ir paaiškina, kodėl gavo tokį rezultatą
4. Komunikavimas	Mokytojo padedami, atpažįsta geografinės informacijos šaltinius, stengiasi perskaityti	Atpažįsta geografinės informacijos šaltinius, geba jais naudotis ir perskaityti juose	Savarankiškai randa geografinės informacijos šaltinius, geba jais naudotis ir lyginti juose pateikiamą

	juose pateikiamą geografinę informaciją. Atsimena per pamoką girdėtas svarbiausias geografijos sąvokas. Nesiklauso kitų, nenori bendrauti.	pateiktą geografinę informaciją. Bendrauja pagal nuotaiką arba tada, kai yra skatinami.	geografinę informaciją. Moka bendrauti ir išklausti kitus.
5. Mokymasis mokytis	Pripažįsta, kad reikia mokytis, bet dėmesį sutelkia sunkiai ir trumpam. Mokosi tik tada, kai yra susidominami. Ne visada tikslingai pasirenka mokymosi būdus ir geografinės informacijos šaltinius	Mokytis jiems patinka, nes įdomu. Organizuoja savo mokymąsi, bet ne visada numato tinkamą mokymosi laiką. Mokytojo padedami, pasirenka tinkamus mokymosi būdus ir geografinės informacijos šaltinius.	Mokytis jiems labai patinka, nori tobulėti. Savarankiškai organizuoja savo mokymąsi, numato tinkamą mokymosi laiką, tinkamus mokymosi būdus, geba pasirinkti geografinės informacijos šaltinius.

Mokinių pasiekimų lygių požymiai. 7–8 klasės

Lygiai	Patenkinamas (4-5 balai)	Pagrindinis (6-7-8 balai)	Aukštesnysis (9-10 balų)
Pasiekimų sritys			
1. Žinios ir supratimas	Nurodo nagrinėjamas pagrindines geografijos sąvokas, nelabai tiksliai jas aiškina, bando sieti reiškinius ir procesus.	Išmano šio koncentro medžiagoje nagrinėjamas pagrindines geografijos sąvokas, jas paaiškina ir vartoja analizuodami reiškinius ir procesus.	Rodo bendrą supratimą apie svarbiausius regionus. Tinkamai vartoja šio koncentro medžiagoje nagrinėjamas geografijos sąvokas, vartoja jas aiškindami reiškinius ir procesus.
2. Problemų sprendimas	Kelia nesudėtingus gamtinius ir socialinius probleminius klausimus, bando ieškoti atsakymų	Kelia probleminius klausimus iš gamtinės ir socialinės geografijos dalies ir, naudodamiesi paprasčiausiais informacijos šaltiniais, ieško atsakymų	Kelia probleminius klausimus iš gamtinės ir socialinės geografijos dalies ir, kritiškai naudodami įvairius informacijos šaltinius, ieško atsakymų.
3. Praktiniai ir veiklos gebėjimai	Mokytojo padedami, atlieka skaičiavimus (atstumų, laiko, krypčių) vietovės planuose ir žemėlapiuose. Mokytojo padedami, nagrinėja įvairius kartografijos kūrinius, nurodo	Atlieka nesudėtingus skaičiavimus (atstumų, laiko, krypčių) vietovės planuose ir žemėlapiuose. Nagrinėja ir lygina įvairius kartografijos kūrinius, randa juose pagrindinę	Atlieka sudėtingus skaičiavimus (atstumų, laiko, krypčių) vietovės planuose ir žemėlapiuose. Nagrinėja, lygina ir vertina įvairius kartografijos kūrinius, apibendrina informaciją ir

	<p>keletą jų panašumų ir skirtumų. Naudodamiesi detaliu aprašymu, stebi aplinką ir atlieka tyrimus, bet darbas neišsamus ir patiems nelabai aiškus. Nusako gamtinės ir socialinės aplinkos sudedamųjų dalių ryšius, randa keletą regioninių skirtumų ir, mokytojo padedami, paaiškina priežastis. Elementariai pateikia visuminį įvairių teritorijų vaizdą.</p>	<p>informaciją ir pateikia ją kitiems. Stebėdami aplinką ir atlikdami tyrimus, naudojasi geografinės informacijos šaltiniais. Darbą atlieka kruopščiai, bet gautas rezultatas nėra labai išsamus. Nustato gamtinės ir socialinės aplinkos sudedamųjų dalių ryšius, randa regioninius skirtumus ir paaiškina priežastis. Įvairiomis formomis pateikia visuminį atskirų teritorijų vaizdą.</p>	<p>pateikia ją kitiems. Stebėdami aplinką ir atlikdami tyrimus, atsirenka geografinės informacijos šaltinius. Darbą atlieka kruopščiai, gauti rezultatai – išsamūs. Savarankiškai nustato, kokie yra gamtinės ir socialinės aplinkos sudedamųjų dalių ryšiai, nustato jų regioninius skirtumus ir paaiškina priežastis. Kūrybin-gai ir įvair. formomis pateikia visuminį įvairių teritorijų vaizdą</p>
4. Komunikavimas	<p>Mokytojo padedami, geba atpažinti geografinės informacijos šaltinius, perskaito juose pateikiamą pagrindinę geografinę informaciją. Lygindami ir analizuodami reiškinius, procesus (gamtos ir visuomenės), vykstančius įvairiuose žemynuose ir vandenynuose, nurodo ne itin svarbius bruožus. Mokiniai nesugeba adekvačiai reaguoti į pastabas ar kritiką. Nesiklauso kitų, nenori bendrauti.</p>	<p>Atpažįsta geografinės informacijos šaltinius ir naudojasi jais. Lygina ir analizuoja reiškinius, gamtos ir visuomenės procesus, vykstančius įvairiuose žemynuose ir vandenynuose, pasako svarbiausius jų bruožus. Apibendrintą informaciją perteikia kitiems. Mokiniai stengiasi atsižvelgti į kritiką ir pastabas. Bendrauja pagal nuotaiką arba tada, kai yra skatinami.</p>	<p>Puikiai atpažįsta geografinės informacijos šaltinius, geba savarankiškai jais naudotis. Lygina ir analizuoja gamtos ir visuomenės reiškinius bei procesus, vykstančius įvairiuose žemynuose ir vandenynuose, tiksliai nurodo svarbiausius jų bruožus. Apibendrintą informaciją perteikia kitiems. Mokiniai atsižvelgia į kritiką ir pastabas. Geba bendrauti ir išklausti kitus.</p>
5. Mokymasis mokyti	<p>Stengiasi mokyti ir pasitiki savo jėgomis, tiki mokymosi sėkme, jeigu yra skatinami. Ne visada tikslingai organizuoja savo laiką, neefektyviai naudoja mokymosi būdus ir pasirenka atsitiktinius, ne pačius tinkamiausius geografinės informacijos šaltinius.</p>	<p>Mokyti patinka, nes yra įdomu. Organizuoja savo mokymąsi, bet ne visada numato tinkamą mokymosi laiką. Mokytojo padedami, pasirenka tinkamus mokymosi būdus ir geografinės informacijos šaltinius.</p>	<p>Mokyti labai patinka, nori tobulėti. Savarankiškai organizuoja savo mokymąsi, numato tinkamą mokymosi laiką, tinkamus mokymosi būdus ir geografinės informacijos šaltinius.</p>

